

N:o 52.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 24 Maj 1873.
— — — — Andra Kammaren den 24 — —

Riksdagens underdåniga skrifvelse, angående regleringen af utgifterna under Riksstatens Åttonde Hufvudtitel.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:is 10 och 65 samt Memorial N:is 59, 64 och 73.)

S. A. K.

I afseende å åttonde hufvudtiteln, innefattande anslagen till *Ecklesiastik-Departementet*, hafva vid innevarande riksmöte ifrågakommit de förändringar, hvilka här nedan omförmälas.

Departementets expedition.

1:o. Beträffande detta anslag har Eders Kongl. Maj:t begärt att till tjänstebiträde inom Departementets byrå för folkskoleärenden måtte, utöfver det redan på stat uppförda beloppet 1,800 R:dr, beviljas ytterligare 1,000 R:dr; att till löneförbättring åt två vaktbetjente måtte anvisas 150 R:dr för hvardera; samt att en ny lön för en vaktbetjent måtte anslås med 650 R:dr; och har Riksdagen de äskade anslagsbeloppen, tillhoppa 1,950 R:dr, beviljat.

Kleresistaten.

2:o. Under denna rubrik har Eders Kongl. Maj:t föreslagit:
Bih. till Riksd. Prot. 1873. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 9 Häft. 1

att det anslag, som utgått till *lönebidrag* åt Kyrkoherden och Klockaren i Loos pastorat med 450 R:dr till den förre och 60 R:dr till den senare, eller tillhopa 510 R:dr, måtte ur riksstaten uteslutas;

att till *prostetunnor* åt Kontraktsprosten i Gestriklands kontrakt för Järbo och Högbo församlingar måtte anvisas 28 R:dr 22 öre; och

att *prostetunnor* för de 44 pastoraten i Visby stift måtte anslås åt kontraktsprostarna derstädes med 540 R:dr 54 öre;

hvaremot kontraktsprostarnes rättighet till visitationspenningar och frihet från silfverskatten skulle upphöra.

Hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda behagat föreslå har Riksdagen bifallit.

Universitetet.

3:o. I anledning af vederbörandes derom gjorda framställningar har Eders Kongl. Maj:t föreslagit:

att för inrättande af en *profession i mekanik* vid universitetet i *Upsala* måtte beviljas anslag till en professorslön med 4,500 R:dr;

att i stället för det förslagsanslag 30,000 R:dr, som är beviljad för upprätthållande till visst belopp af sådana löner vid *samma* universitet i hvilka spannmål ingår, ett bestämdt årligt anslag af 43,323 R:dr 79 öre måtte anvisas;

att för inrättande af en ny *adjunktur* inom den *medicinska* fakulteten vid universitetet i *Lund* måtte anslås en adjunktslön med 2,500 R:dr; samt

att till arvode åt en *amanuens* vid den medicinska fakulteten vid *sistnämnda* universitet måtte beviljas 500 R:dr.

Hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit har vunnit Riksdagens bifall.

Elementarläroverken.

4:o. Sedan Eders Kongl. Maj:t genom dom den 31 Oktober 1871 befriat skolrådet i Christianstad från utgifvande af en i staten för elementarläroverket derstädes upptagen årlig aflöningstillgång, utgörande afkonsten af ett för bekostande af aflöning åt två apologister donerad kapital, har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit, att till *ersättning* derför måtte å anslaget till elementarläroverken uppföras ett motsvarande belopp af 1,200 R:dr; och har Riksdagen det äskade anslagsbeloppet beviljat.

5:o. Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att *reservationsanslaget för elementarläroverken* måtte af Eders Kongl. Maj:t få disponeras enligt den särskilda framställning, Eders Kongl. Maj:t till Riksdagen aflåtit rörande förändrad anordning i vissa delar af rikets elementarläroverk.

Enligt hvad uti underdånig särskild skrifvelse i anledning af Eders Kongl. Maj:ts nådiga proposition om förändrad anordning i vissa delar af rikets elementarläroverk är meddeladt, har Riksdagen medgifvit, att för läroverkens fortsatta verksamhet och för tillämpning under år 1874 af de i Eders Kongl. Maj:ts nyssberörda nådiga proposition angifna och af Riksdagen antagna eller utan erinran lemnade grunder för ordnande af elementarläroverken må under sagda år få användas det för elementarläroverken bestämda reservationsanslag 1,691,047 R:dr 56 öre.

Elementarskolor för qvinlig ungdom.

6:o. För inrättande af sådana läroanstalter enligt derom uti särskild nådig proposition framställt förslag, har Eders Kongl. Maj:t äskat uppförande af ett årligt anslag å 20,000 R:dr.

Denna nådiga framställning har, enligt hvad Riksdagen uti särskild underdånig skrifvelse anmält, icke vunnit Riksdagens bifall.

Folkundervisningen.

7:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att till aflöning, enligt gällande grunder, åt lärare vid seminarierna för folkskolelärares bildande måtte anslås 2,500 R:dr årligen samt att för undervisning i trädgårds-skötsel och trädplantering vid nämnde seminarier måtte på ordinarie stat uppföras ett belopp af 9,000 R:dr; och har med bifall härtill anslaget till *folkskolelärareseminarierna* blifvit med 11,500 R:dr förhöjdt.

8:o. Vid 1859—1860 årens riksdag anhöllo Rikets Ständer i skrifvelse den 24 Oktober sistnämnde år, bland annat, att Kongl. Maj:t täcktes i nåder förordna, att den i stadgan angående folkundervisningen i riket bestämda minsta lön för folkskolelärare skulle ega tillämpning, då skollärares tjänstgöring icke upptog mer än 8 månader årligen, men att för hvarje månad tjänstgöringen fortginge utöfver 8 månader, lönen skulle ökas med två tunnor spanmål att utgå efter samma grunder, som för den öfriga lönespanmålens utgörande funnes stadgade.

Hvad Rikets Ständer sålunda hemställt blef af Kongl. Maj:t gilladt och genom Kungörelse den 29 December 1860 till efterrättelse stadgadt. Då sedermera den för 8 månaders undervisning förut bestämda minimilön af sexton tunnor spanmål befunnits otillräcklig, blef i öfverensstämmelse med Rikets Ständers beslut, genom nådiga Kungörelsen den 11 December 1863, minimilönen ökad till 400 R:dr och tillfälle beredt de församlingar, som ville åtaga sig att utöfver nämnda belopp höja sina folkskolelärares aflöning, att för sådant ändamål erhålla statsbidrag med högst 50 R:dr för hvarje lärare.

I nådig proposition till 1871 års lagtima Riksdag gjordes framställning, bland annat, derom, att löneförhöjning måtte efter viss tid komma alla sådane ordinarie folkskolelärare till godo, som deraf gjort sig förtjente, och för hvarje examinerad ordinarie lärare inträda efter fem års väl vitsordad tjenstgöring samt beräknas till 100 R:dr, hvartill staten skulle bidra med högst 50 R:dr mot förbindelse för skoldistriktet att tillskjuta den andra hälften.

I detta förslag gjordes af Riksdagen i så måtto ändring att lärare först efter 10 års tjenstgöring berättigades till ifrågavarande löneförhöjning samt att med denna förhöjning skulle följa förpligtelse för läraren till 2 månaders ökad tjenstgöring om året, der skoldistriktet sådant önskade.

Detta genom nådig kungörelse den 22 Juni 1871 till efterrättelse meddelade stadgande om skyldighet för lärare eller lärarinna vid folkskola, som åtnjuter statsbidrag af 250 R:dr, att, der skoldistriktet sådant önskar, utan särskild godtgörelse meddela undervisning i skolan under tio månader om året, har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit må upphöra att vidare gälla.

I sammanhang med denna nådiga framställning har Riksdagen till pröfning förehaft åtskilliga af enskilde motionärer väckta förslag om förbättring i folkskolelärares lönevilkor; och har, vid öfvervägande af hvad i denna fråga förekommit, Riksdagen, med hänseende till lefnadskostnadernas betydliga stegring, ansett billigt att med bibehållande af det vid 1871 års Riksdag bestämda förhållandet emellan statens och kommunens bidrag, folkskolelärares lön må höjas med 100 R:dr, och således minimilönen för examinerad lärare och lärarinna fastställas till 500 R:dr och maximum af statsverkets bidrag till 300 R:dr, hvarförutom Riksdagen funnit sig jemväl böra bifalla ej mindre Eders Kongl. Maj:ts ofvanberörda nådiga framställning i afseende å undervisningstiden än äfven det af enskild motionär väckta förslaget derom, att, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad vid 1871 års riksdag af Eders Kongl. Maj:t ifrågasattes, löneförhöjningen måtte tidigare, än nu är stadgadt, inträda.

Riksdagen, som alltså bifallit Eders Kongl. Maj:ts nådiga framställning derom, att stadgandet om skyldighet för lärare eller lärarinna vid folkskola, som åtnjuter statsbidrag af 250 R:dr, att, der skoldistriktet sådant önskar, utan särskild godtgörelse meddela undervisning i skolan under tio månader af året, må upphöra att vidare gälla, har uti de genom 1871 års Riksdags beslut och Kongl. Kungörelsen den 22 Juni samma år fastställda grunder i fråga om lönetillskott af allmänna medel åt lärare vid folkskolor m. m. för sin del beslutit den ändring,

att till aflönande af hvarje examinerad, vid folkskola antagen lärare eller lärarinna, som i årlig lön, beräknad efter stadgade grunder, åtnjuter, utom husrum, vedbrand och kofoder, minst 500 R:dr samt meddelar undervisning i skolan minst åtta månader af året, skoldistriktet må ega att af statsmedel bekomma ett årligt bidrag, motsvarande hälften af den lön, läraren eller lärarinnan, förutom husrum, vedbrand och kofoder, åtnjuter, hvilket bidrag dock icke må öfverstiga 300 R:dr, och

att för hvarje examinerad och i den ordning i 6 § 3 mom. Kongl. stadgan angående folkundervisningen i riket, såsom denna § lyder i Kongl. kungörelsen den 29 September 1853, föreskrifves, vid folkskola tillsatt ordinarie lärare eller lärarinna, som i denna egenskap oförvitligen tjenstgjort i fem år, räknadt från början af året näst efter det, då han eller hon tillträdt lön till nyssberörda belopp, 500 R:dr, skall den årliga lönen, derest densamma icke uppgår till 600 R:dr, utom husrum, vedbrand och kofoder, till detta belopp höjas;

varande i följd häraf förslagsanslaget för »lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor» med 150,000 R:dr förhöjdt.

Sundhetskollegium.

9:o. Sedan tillförordnade ordföranden i Sundhetskollegium, i memorial den 15 November 1871, hos Kongl. Maj:t gjort hemställan om aflåtande af nådig proposition till Riksdagen derom, att Sundhetskollegii aflöningsstat af den 20 Mars 1858, hvilken upptog 35,627 R:dr, måtte bestämmas till följande belopp, nemligen för

en ordförande	R:dr 8,000: —
två medicinalråd à 5,000 R:dr	» 10,000: —
två medicinalråd à 4,500 R:dr	» 9,000: —
en sekreterare	» 3,500: —
en kamererare	» 3,500: —

Transport R:dr 34,000: —

	Transport R:dr 34,000: —
en ombudsman och fiskal	» 3,000: —
en aktuarie och registrator	» 2,500: —
en notarie	» 2,200: —
tre kanslister à 1,000 R:dr	» 3,000: —
en förste vaktmästare	» 550: —
en andre d:o	» 450: —
en kammardräng	» 450: —
arvode för medikamentsräkningars granskning	» 1,200: —
gratifikationer åt extra ordinarie tjänstemän och betjente	» 150: —

Summa R:dr 47,500: —,

samt sålunda erhålla en till 11,873 R:dr uppgående förhöjning att på ordinarie stat uppföras, hvarvid likväl anmärktes, att af detta belopp 1,000 R:dr skulle Statsverket besparas, så länge, såsom då var händelsen, ett medicinalråds-embete på Kongl. Maj:ts förordnande bestriddes af en person, hvilken för annan befattning af staten åtnjöte arvode till motsvarande belopp; så biföll Kongl. Maj:t i så måtto denna underdåniga framställning, att Kongl. Maj:t föreslog senaste Riksdag, att det sedan år 1863 till förbättrande af ordförandens, ledamöternes och tjänstemännens i Sundhetskollegium löner utgående och för hvarje riksdag beviljade extra anslag af 8,000 R:dr, som år 1866 ökades med 50 R:dr, måtte förhöjas till 10,850 R:dr och med detta belopp utgå under innevarande år; hvilken framställning Riksdagen biföll, dock med vilkor att ingen skulle af förhöjningen blifva delaktig, »som innehade annan befattning med lön eller arvode på Rikets stat.»

Enligt hvad nu af det vid den nådiga propositionen angående Statsverkets tillstånd och behof fogade statsrådsprotokoll inhemtats, hade t. f. ordföranden, vitsordande behöfligheten utaf den för Sundhetskollegii embets- och tjänstemän sålunda utgående löneförbättringen äfven efter år 1873, uti memorial den 1 sistlidne November anmält, att, sedan den af Kollegii tillförordnade ledamöter, som icke af löneförbättringen blifvit delaktig och med afseende å hvilken det år 1871 begärda beloppet nedsattes med 1,000 R:dr, under år 1872 afgått ifrån sitt förordnande och en annan, med frånträdande af sin lön på stat såsom regementsläkare, blifvit i den förres ställe af Eders Kongl. Maj:t förordnad, behof uppstått af löneförbättringsanslagets höjande med 1,000 R:dr; hvarföre detta anslags hela belopp, då deri äfven inberäknades de 23 R:dr, hvilka erfordrades för effektuerande af de särskilda lönebeloppen och äfven i det underdåniga memorialet den 15 November 1871 funnos upptagna, uppginge till den i samma memorial förekommande summa 11,873 R:dr, hvarmed Kollegii

blifvande aflöningsstat, 47,500 R:dr, skulle komma att öfverstiga den nuvarande 35,627 R:dr, och hade t. f. ordföranden tillika underdånigst hemställt, att Eders Kongl. Maj:t täcktes till Riksdagen göra nådig framställning ej mindre om fortfarande af det sålunda förhöjda anslaget under år 1874, än äfven angående dess uppförande på ordinarie stat.

Härförutom hade de hos Sundhetskollégium anställde tre vaktmästare uti särskild af Kollégium förordad ansökning anhållit, att äfven deras lönevilkor måtte varda förbättrade till samma belopp, som kunde komma att tilldelas andra deras vederlikar.

Då Sundhetskollégii tre vaktbetjenters löner på de i fråga om vaktbetjeningen vid Statsdepartementen godkända grunder syntes böra förhöjas för hvardera med 200 R:dr utöfver hvad omförmälda förslag i denna del innehölle, i hvilket fall Kollégii nya lönestat, som Eders Kongl. Maj:t i öfrigt för sin del bifallit och ansett böra å rikets ordinarie stat uppföras, komme att uppgå till 48,100 R:dr och följaktligen öfverstiga den nu gällande med 12,473 R:dr, har Eders Kongl. Maj:t till Riksdagen gjort framställning om beviljande af sistnämnda belopp såsom tillökning i anslaget till Sundhetskollégium.

Med afseende å de menliga förhållanden, som måste blifva en följd deraf att Sundhetskollégii tjänstemän endast på förordnande tillsättas, icke allenast för Kollégii egen verksamhet utan äfven för de tjänstebefattningar utom Kollégium, hvilka af sådan anledning måste genom vikarier uppehållas, samt då genom förbehåll i fullmakterna å de embeten och tjänster i Kollégium, hvilka komma att förses med ordinarie innehafvare, bör kunna förebyggas hinder från deras sida mot en förändrad organisation af detta embetsverk, har Riksdagen, som vid de särskilda aflöningsbeloppen icke haft något att erinra, funnit godt att, för ordnande af Sundhetskollégii lönestat i öfverensstämmelse med hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit, med 12,473 R:dr förhöja det för nämnda Kollégium uppförda anslag.

10:o. För höjande af de 28 *Länsveterinärernas* löner från 500 R:dr till 1,000 R:dr för hvarje har Riksdagen beviljat det därför åskade anslagsbelopp af 14,000 R:dr årligen.

Veterinärundervisningen.

11:o. Med afseende å fördelen deraf, att staten medelst begagnande af de tillgångar, öfver hvilka *veterinärinrättningen i Skara* på grund af Professoren Hernquists donation ännu egde dispositionsrätt, kunde utan

synnerligen ökad kostnad erhålla ett inom södra delen af Sverige, i en tätt bebyggd landsort med rika tillfällen till behandling af boskapssjukdomar, beläget fullständigt veterinärläroverk, som efter dess utrustning till likställighet med det andra läroverket i Stockholm skulle i täflan med det sednare verksamt bidraga till veterinärkunskapens förkofran och skicklige veterinärers danande, i stället för att, såsom nu blifvit förhållandet, veterinärrättningen i Skara måste förete ett tynande lif, har Eders Kongl. Maj:t för utvidgning af veterinärrättningen i Skara till ett fullständigt veterinärläroverk af Riksdagen begärt anslag i öfverensstämmelse med hvad inrättningens direktion föreslagit, eller dels ett extra anslag af 10,000 R:dr för år 1874 till bekostande af uppgifna byggnadsarbeten samt inköp af inventarier och undervisningsmateriel, och dels ett årligt anslag af 9,000 R:dr såsom ökadt bidrag till denna läroanstalts nya utgiftstat, samt föreslagit Riksdagen att medgifva, att blifvande innehafvare af de två professorstjänsterna, med hvilka föreståndarebefattningen icke förenades, måtte ega att efter fem års för nit och skicklighet vitsordad tjänstgöring i nämnda egenskap åtnjuta förhöjning i lönen med 500 R:dr och efter ytterligare fem års lika vitsordad tjänstetid enahanda lönetillskott intill 3,500 R:dr. Derförutan och enär inkomsterna af de till veterinärrättningen upplåtna jordegendomar, hvilkas utarrendering direktionen föreslagit, skulle kunna uppgå till högre belopp än nu beräknats, har Eders Kongl. Maj:t ansett, att dessa egendomar borde utarrenderas på sätt och i den ordning, som om utarrendering af Kronans jord är gällande, och att öfverskottet utöfver den nu uppskattade arrendeinkomsten borde till Statsverket ingå.

Hvad beträffar antalet af veterinärläroverk, som må finnas för vårt land erforderliga, hafva olika åsigter blifvit uttalade. Sålunda har, utom direktionen för veterinärrättningen i Skara, äfven Sundhetskollegium i underdånigt utlåtande den 16 Juni 1862, bland annat, föreslagit, att för djurläkareundervisningen borde upprätthållas tvenne läroverk, hvilka borde vara lika utrustade med fullständig lärarepersonal och med samma undervisningsskyldighet. Deremot hafva Landtbruksakademien, svenska veterinärläkareföreningen, direktionen för veterinärrättningen i Stockholm och denna inrättnings professorer, samt den för veterinärväsendets ordnande den 13 November 1863 nedsatta komité ansett, att i vårt land icke borde underhållas mer än *ett* fullständigt veterinärläroverk.

Beträffande veterinärrättningen i Skara hemställde nämnda komité, att densamma fortfarande borde bibehållas såsom en veterinärsjukvårdsanstalt, med ändamål derjemte att meddela undervisning i veterinärkunskapen

skapen och särskildt den del deraf, som afsåge hofbeslaget, i hvilket sistnämnda hänseende vid inrättningen skulle finnas en hofbeslagssmedja, der undervisning i hofbeslagsläran borde meddelas.

Utan att förbise den nytta, som veterinärundervisningen möjligen skulle kunna hemta af en vetenskaplig täflan mellan tvenne fullständiga och likställda läroverk, har Riksdagen likväl funnit denna fördel ingalunda motsvara de kostnader för staten, som skulle uppstå genom en dylik anordning, hvilken för det närvarande ej heller är betingad deraf, att något större antal personer egna sig åt ifrågavarande undervisning. Veterinärelevernas antal utgjorde i Stockholm vid 1871 års slut nitton och i Skara vid slutet af läsåret 1871—1872 elfva. Uti sitt den 24 Maj 1865 afgifna betänkande har förenämnda komité uppgifvit det då befintliga antalet civila veterinärläkare till 110. Detta antal ansåg komitéen böra uppbringas till 300. För att bibehålla veterinärkorpsen vid denna numerär behöfdes, enligt komitéens beräkning, årligen 12 nya veterinärläkare. Häraf torde framgå att, om afseende äfven fästes på framtida förhållanden, veterinärundervisningen med en fyra-årig kurs icke behöfver afse ett större antal elever, än att de lämpligen kunna bildas vid ett läroverk.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, har Eders Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning icke vunnit Riksdagens bifall.

Svenska Akademien.

12:o. Eders Kongl. Maj:ts nådiga framställning derom, att det Akademien beviljade anslag 3,750 R:dr, som är afsedt för fortsättande af Akademiens ordboksarbete, måtte ur Riksstaten afföras, är af Riksdagen bifallen.

Naturhistoriska Riksmuseum.

13:o. I hufvudsaklig öfverensstämmelse med Vetenskaps-akademien derom gjorda underdåniga framställning, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att bevilja:

ett årligt anslag af 4,000 R:dr, att användas dels till *honorarier* åt yngre naturforskare för vetenskapliga bearbetningar af de i rikets naturhistoriska museum förvarade samlingar af naturföremål, och dels, i mån af behof, till bekostande af sådana arbetens *offentliggörande*; med åliggande för Akademien att öfvervaka detta anslags användande för än-

damålet, äfvensom att, efter omständigheterna, anordna fördelningen deraf mellan museets olika afdelningar;

en tillökning af 2,450 R:dr i det till samma museum utgående årliga anslaget för *materielen*, inköp af *sällsynta föremål* samt *vetenskapligt biträde* vid samlingarnes ordnande; samt

en tillökning af 1,450 R:dr i det nuvarande årliga anslaget till *ritningars utförande* vid museet.

Med bifall till denna nådiga framställning har anslaget till naturhistoriska riksmuseum blifvit med 7,900 R:dr förhöjdt.

Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda.

14:o. I anslaget till understöd och uppmuntran åt mindre uppfostringsanstalter för medellösa döfstumma barn har Eders Kongl. Maj:t äskat förhöjning från 30,000 R:dr till 40,000 R:dr och har Riksdagen den äskade anslagsförhöjningen, 10,000 R:dr, beviljat.

15:o. *Öfriga* under åttonde hufvudtiteln uppförda *ordinarie* anslag, deruti förändring icke blifvit ifrågasatt, äro uppförda till enahanda belopp, som i nu gällande Riksstat finnes upptagna; dock att för jernande af hufvudtitelns slutsumma anslaget till »skrifmaterialier och expenser, ved m. m.» blifvit med 44 R:dr 45 öre förhöjdt.

För de under åttonde hufvudtiteln hänförliga behof af tillfällig beskaffenhet, som således höra till den *extra* statsregleringen, äro nedan omförmälda framställningar gjorda.

16:o. I enlighet med hvad Eders Kongl. Maj:t i nåder föreslagit har Riksdagen på extra stat anvisat dels till den för *Kongl. Bibliotheket* afsedda nya byggnad 145,238 R:dr, och dels för anbringande derstädes af uppvärmningsapparat samt vatten- och afloppsledningar äfvensom åskledare 55,420 R:dr, eller tillhopa i jernadt tal 200,000 R:dr, att under år 1874 i mån af behof utgå.

17:o. I anledning af derom gjord framställning får Riksdagen i underdånighet anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета ett noggrannt och fullständigt sammandrag öfver *ecklesiastiska egendomar* i landet med deras värden, deri inbegripna universitetens och andra offentliga läroverks egendomar, äfvensom öfver de inkomster, som tillhöra de

ecklesiastika embetena och tjensterna i riket; och har Riksdagen till sagda ändamål för år 1874 å extra stat anvisat ett förslagsanslag af 3,000 R:dr.

18:o. Till *understöd* för sådana församlingar, som *icke förmå* till erforderligt belopp bekosta aflöning åt sina folkskolelärare, har Riksdagen, på sätt Eders Kongl. Maj:t föreslagit, anvisat för år 1874 ett extra anslag af 20,000 R:dr.

19:o. Sedan sistlidne års Riksdag för innevarande år till Eders Kongl. Maj:ts disposition anvisat ett extra anslag af 10,000 R:dr, att användas till understöd för sådana i verksamhet varande *folkhögskolor* i riket, som visat sig gagneliga och af Eders Kongl. Maj:t pröfvades vara i behof af dylikt understöd, under vilkor att landsting, kommuner eller enskilde, hvar för sig eller gemensamt, bidroge med ett belopp, sammanlagdt motsvarande minst dubbla summan af statsbidraget, hvilket sistnämnda dock ej finge öfverstiga 2,000 R:dr årligen till hvarje skola, samt att berättelse öfver skolans verksamhet årligen skulle af dess styrelse så väl till Eders Kongl. Maj:t som till vederbörande landsting ingifvas, har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att till understöd för dylika bildningsanstalter under nästkommande år anvisa ett extra anslag till lika belopp med det för innevarande år beviljade, eller 10,000 R:dr, att utgå under omförmälda vilkor; och har dessutom inom Riksdagen förslag blifvit väckt derom, att anslaget måtte höjas samt erhålla natur af förslagsanslag.

Efter öfvervägande af hvad i denna fråga förekommit, har Riksdagen, på det Eders Kongl. Maj:t icke må sakna medel att på uppgifvet sätt understödja ifrågavarande bildningsanstalter, funnit godt för år 1874 på extra stat anvisa ett *förslagsanslag* af 10,000 R:dr, att på förut stadgade vilkor användas till understöd åt folkhögskolor.

20:o. Till uppförande af *nya byggnader* för *veterinärinstitutet* på tomterna N:is 11, 12 och delar af N:is 3 och 4 i kvarteret Vedbäraren samt der bakom liggande delar af lägenheten Djursborg och Ladugårdsgärdet har Eders Kongl. Maj:t äskat 634,000 R:dr, hvaraf nu skulle anvisas 150,000 R:dr, och har i sammanhang härmed Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att veterinärinstitutets nuvarande tomter i kvarteret Edelman mindre och Krabaten med der befintliga byggnader måtte, när de för institutet icke vidare behöfdes, på offentlig auktion försäljas och behållna köpeskillingen därför till Riksgälds-kontoret aflemnas.

Denna nådiga framställning är af Riksdagen afslagen.

21:o. Till uppförande af *byggnad* för *Musikaliska Akademien och dess läroverk* å Kronans tomt N:o 8 i kvarteret Blasieholmen har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att bevilja ett extra anslag af 190,000

R:dr och deraf anvisa 100,000 R:dr att under år 1874 i mån af behof utgå; och har Riksdagen bifallit hvad Eders Kongl. Maj:t i berörda måtto behagat föreslå.

22:o. Slutligen har, i öfverensstämmelse med hvad Eders Kongl. Maj:t i nåder föreslagit, Riksdagen för år 1874 på extra stat anvisat nedannämnde anslagsbelopp, nemligen:

för anskaffande af *originalmålningar* af växter ur Sveriges flora och utgifvande af teckningar utaf zoologiska föremål 1,200 R:dr.

till undersökning och beskrifning af Fäderneslandets *forblemningar m. m.* 5,000 R:dr;

till arfvode åt *vetenskapligt bildade biträden* vid ordnandet och vården af statens under Vitterhets-, Historie- och Antiquitets-akademiens in-seende ställda samlingar och till aflöning åt vaktbetjening, 4,000 R:dr.

till utgifvande af *plancheverk* öfver fornsaker och märkvärdiga föremål i statens historiska museum och öfver svenska sigill från medeltiden 2,000 R:dr;

för allmänna *hospitalsfondens* understödjande 130,000 R:dr;

till understöd för den i Sköfde inrättade *vårdanstalt för sinnesslöa barn* 2,500 R:dr;

till understöd för i Stockholm af *Föreningen för sinnesslöa barns vård* inrättad dylik anstalt 2,000 R:dr.

till underhåll af det i Jerfsö socken i Helsingland befintliga *sjukhem för spetilska* 4,000 R:dr;

för tillsyn och vård af *Lifrustkammarens* samlingar 600 R:dr;

till inlösen af 300 exemplar af *svenska Fornskriftssällskapets* handlingar 1,050 R:dr;

till understöd för fortsatt utgifvande af arbetet »*Svenska språkets lagar*» 1,500 R:dr; samt

till e. o. Professoren *C. G. Malmström* för ett historiskt arbete 2,500 R:dr.

Riksdagen framhårdar etc.

Stockholm den 24 Maj 1873.

Litt. A.

Tabell öfver ordinarie anslagen

Ecklesiastik-departementet.

Departementschefen			
Departementets expedition:			
Nuvarande anslag		52,800:	—
<i>Tillkommer:</i>			
Till ytterligare tjänstebitråde inom departementets byrå för folk- skoleärenden		1,000:	—
Löneförbättring åt expeditionens nuvarande tvänne vaktbetjente		300:	—
Lön för ytterligare en vaktbetjent		650:	—
			<u>1,950: —</u>
Riksarkivet			
Kongl. Bibliotheket			
Nationalmuseum			
Kleresi-staten:			
Penningar: Nuvarande belopp	14,995:		30.
<i>Afgår:</i> Hittills anvisadt lönebidrag åt kyrkoherden och klockaren i Loos pastorat		510: —	14,485: 30.
<i>Tillkommer:</i>			
Prostetunnor åt kontraktsprosten i Gestriklands kon- trakt för Järbo och Högbo församlingar		28:	22.
Dito åt kontraktsprostarne i Wisby stift för stiftets 44 pastorat		540: 54.	
			<u>568: 76.</u>
			15,054: 06.
			Transport 15,054: 06.

under Riks-statens Åttonde Hufvudtitel.

Peningar.		Förslags-anslag:								Summa. Riksmünt.	
		Indelt ränta och ersätt- ning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersätt- ning för indragna tiondeanslag.		Oindelt spanmål.					
						Mått.		Värde, förslags- vis å 2 R:dr 10 öre ku- bikfoten.			
R:dr	ö.	R:dr	ö.	R:dr	ö.	Kub-fot	k.	R:dr	ö.	R:dr	ö.
17,000										17,000	
54,750										54,750	
20,040										20,040	
27,850										27,850	
25,550										25,550	
145,190										145,190	

	Transport	15,054: 06.
Indelt ränta och ersättning för indragna räntor, oförändradt enligt 1873 års Riksstat		130,110: 11.
Indelt tionde och ersättning för indragna tiondeanslag, oförändradt enligt 1873 års Riksstat		315,425: 46.
Oindelt spanmål, oförändradt enligt 1873 års Riksstat		6,823: 95.
Särskilda <i>Förslagsanslag</i> för Kleresiet:		
Biskopens på Gotland lön		3,000: —
Åt 13 konsistoriinotarier, à 270 R:dr, högst		3,510: —
Domkapitlens expeditioner, <i>Reservationsanslag</i>		
Lappmarks Ecklesiastikverk, <i>Förslagsanslag</i>		
Universitetet:		
Penningar: Nuvarande beloppet	284,537: 49.	
<i>Tillkommer:</i>		
Lön för en professor i mekanik vid Upsala universitet		4,500: —
Förhöjning i följd deraf att det för upprätthållande till visst belopp af sådana löner vid Upsala universitet, i hvilka spanmål ingår, nu anvisade <i>Förslagsanslag</i> å 30,000 R:dr utbytes mot ett bestämdt anslag å 43,323 R:dr 79 öre		13,323: 79.
Lön för en adjunkt inom medicinska fakulteten vid universitetet i Lund		2,500: —
Arvode åt en amanuens vid samma universitet		500: —
	20,823: 79.	305,361: 28.
Indelt ränta och ersättning för indragna räntor, oförändradt enligt 1873 års Riksstat		82,363: 36.
	Transport	387,724: 64.

Peningar.		Förslags-anslag:								Summa. Riksmünt.	
		Indelt ränta och ersätt- ning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersätt- ning för indragna tiondeanslag.		Oindelt spanmål					
						Mått.		Värde, förslags- vis å 2 R:dr 10 öre ku- bikfoten.			
R:dr	ö.	R:dr	ö.	R:dr	ö.	kub.-fot	k.	R:dr	ö.	R:dr	ö.
145,190										145,190	
15,054	06	130,110	11	315,425	46	3,249	5	6,823	95	467,413	58
6,510										6,510	
10,000										10,000	
22,700										22,700	
199,454	06	130,110	11	315,425	46	3,249	5	6,823	95	651,813	58

	Transport	387,724: 64.
Indelt tionde och ersättning för indragna tiondeanslag, oförändradt enligt 1873 års Riksstat		112,381: 71.
Oindelt spanmål, oförändradt enligt 1873 års Riksstat		168: 42.
Caroliniska Mediko-kirurgiska institutet		
Elementarläroverken, <i>Reservationsanslag</i> :		
Penningar: Nuvarande beloppet	1,473,751: 44.	
<i>Tillkommer</i> : Ersättning för en i staten för Christianstads elementarläroverk beräknad aflönings-tillgång, som ej vidare utgår	1,200: —	1,474,951: 44.
Indelt ränta och ersättning för indragna räntor, oförändradt enligt 1873 års Riksstat		8,913: 96.
Indelt tionde och ersättning för indragna tiondeanslag, oförändradt enligt 1873 års Riksstat		208,382: 16.
Seminarium för bildande af lärarinnor		
Pedagogier och folkskolor		
Folkundervisningen:		
Seminarium för folkskolelärares bildande:		
Nuvarande anslag	103,000: —	
<i>Tillkommer</i> :		
Aflöningsförhöjning åt lärare enligt gällande grunder	2,500: —	
För meddelande af undervisning i trädgårdsskötsel och trädplantering	9,000: —	11,500: —
Stipendier för seminarii-elever		45,000: —
Arvoden och reskostnadsersättning åt folkskoleinspektörer		52,000: —
Undervisningsmateriel m. m. för folkskolorna		10,000: —
Understöd för högre folkskolor		10,000: —
eller ett gemensamt <i>Reservationsanslag</i> å		231,500: —
	Transport	231,500: —

Penningar.		Förslags-anslag:								Summa. Riksmünt.	
		Indelt ränta och ersätt- ning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersätt- ning för indragna tiondeanslag.		Oindelt spanmål.					
						Mätt.		Värde, förslags- vis å 2 R:dr 10 öre ku- bikfoten.			
R:dr	ö.	R:dr	ö.	R:dr	ö.	Kub.-fot	k.	R:dr	ö.	R:dr	ö.
199,454	06	130,110	11	315,425	46	3,249	5	6,823	95	651,813	58
305,361	28	82,363	36	112,381	71	80	2	168	42	500,274	77
76,551	—	—	—	—	—	—	—	—	—	76,551	—
1,474,951	44	8,913	96	208,382	16	—	—	—	—	1,692,247	56
25,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25,000	—
44,609	85	4,219	—	7,990	08	448	9	942	69	57,761	62
2,125,927	63	225,606	43	644,179	41	3,778	6	7,935	06	3,003,648	53

	Transport	231,500: —
Lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor,		
<i>Förslagsanslag:</i>		
Nuvarande beloppet	1,100,000: —	
Tillkommer förhöjning	150,000: —	<u>1,250,000: —</u>
Gymnastiska Centralinstitutet		
Sundhets-kollegium med Medicinal-staten (derunder ett <i>Reservationsanslag</i> å 7,300 R:dr):		
Nuvarande anslag		290,927: —
<i>Tillkommer:</i>		
Löneförbättring för Sundhetskollegii embets- och tjänstemän samt vaktbetjente	12,473: —	
Förhöjning af läsveterinärernes aflöning	14,000: —	<u>26,473: —</u>
Barnmorske-undervisningen och barnbördshusen		
Ortopediska institutet		
Veterinär-undervisningen		
Vaccinationens befrämjande		
Farsoters och smittosamma sjukdomars botande, <i>Förslagsanslag</i>		
Svenska Läkaresällskapet		
Svenska Akademien:		
Nuvarande beloppet		12,000: —
<i>Afgår:</i> Anslaget för fortsättande af Akademiens ordboksarbete ..		<u>3,750: —</u>
Vetenskaps-akademien		
Vitterhets-, Historie- och Antiquitets-akademien		
Fria konsternas Akademi:		
Till aflöning m. m.		39,600: —
Till utrikes resestipendier, <i>Reservationsanslag</i>		8,000: —
Till inköp af svenska, norska och danska konstnärers arbeten, <i>Re-</i> <i>servationsanslag</i>		<u>9,000: —</u>
Musikaliska Akademien		
	Transport	

Peningar.		Förslags-anslag:								Summa. Riksmünt.	
		Indelt ränta och ersätt- ning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersätt- ning för indragna tiondeanslag.		Oindelt spannmål.					
						Mått.		Värde, förslags- vis å 2 R:dr 10 öre ku- bikfoten.			
R:dr	ö.	R:dr	ö.	R:dr	ö.	Kub-fot.	k.	R:dr	ö.	R:dr	ö.
2,125,927	63	225,606	43	644,179	41	3,778	6	7,935	06	3,003,648	53
1,481,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,481,500	—
29,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29,400	—
317,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	317,400	—
22,441	—	—	—	4,103	82	—	—	—	—	26,544	82
8,250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,250	—
39,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39,400	—
3,600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,600	—
75,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75,000	—
3,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,000	—
8,250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,250	—
20,710	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20,710	—
16,450	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,450	—
56,600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	56,600	—
30,300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30,300	—
4,238,228	63	225,706	43	648,283	23	3,778	6	7,935	06	5,120,053	35

		Transport
Naturhistoriska Riksmuseum:		
Nuvarande beloppet		43,950: —
<i>Tillkommer:</i>		
Honorarier åt yngre naturforskare för vetenskaplig bearbetning af museets samlingar m. m.	4,000: —	
Förhöjning af anslaget för materiel, inköp af sällsynta föremål samt vetenskapligt biträde vid samlingarnes ordnande	2,450: —	
Dito af anslaget till ritningars utförande	1,450: —	7,900: —
Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:		
Allmänna institutet		81,000: —
Till understöd och uppmuntran åt mindre uppfostringsanstalter för medellösa döfstumma barn:		
Nuvarande anslag	30,000: —	
<i>Tillkommer</i> förhöjning	10,000: —	40,000: —
Fattigvården i Stockholm och landsorterna		
Fattigvården i allmänhet, <i>Förslagsanslag</i>		
Serafimer-lasarettets underhåll		
Hospitalers och lasaretters underhåll		
Stora Barnhuset i Stockholm		
Frimurare-barnhuset		
Barnhusen i landsorterna		
Kyrkors underhåll		
Resestipendier samt läroböckers och lärda verks utgifvande, <i>Reservationsanslag</i>		
Rese- och traktamentspenningar, <i>Förslagsanslag</i>		
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>Förslagsanslag:</i>		
Nuvarande beloppet		45,136: 17.
<i>Tillkommer:</i> För jemnande af Hufvudtitelns summa		44: 45.
Extra utgifter, <i>Reservationsanslag</i>		
		Summa

Penningar.		Förslags-anslag:								Summa. Riksmünt.	
		Indelt ränta och ersätt- ning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersätt- ning för indragna tiondeanslag.		Oindelt spanmål.					
						Mått.		Värde, förslags- vis å 2 R:dr 10 öre ku- bikfoten.			
R:dr.	ö.	R:dr	ö.	R:dr	ö.	Kub.-fot.	k.	R:dr	ö.	R:dr	ö.
4,238,228	63	225,706	43	648,283	23	3,778	6	7,935	06	5,120,053	35
51,850	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51,850	—
121,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	121,000	—
9,141	25	158	29	236	46	—	—	—	—	9,536	—
35,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35,000	—
24,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24,000	—
7,804	33	18,856	27	89,587	68	70	9	148	89	116,397	17
1,750	—	—	—	42,930	09	—	—	—	—	44,680	09
1,250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,250	—
—	—	—	—	25,672	71	—	—	—	—	25,672	71
6,720	83	14,089	62	284,401	95	984	6	2,067	66	307,280	06
24,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24,000	—
1,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,500	—
45,180	62	—	—	—	—	—	—	—	—	45,180	62
15,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15,000	—
4,582,425	66	258,710	61	1,091,112	12	4,834	1	10,151	61	5,942,400	—

Litt. B.

Tabell öfver extra ordinarie anslagen under Riks-statens Åttonde Hufvudtitel.

	Riksmünt.	
	R:dr	ö.
<i>Kongl. Bibliotheket:</i>		
Till dess nya byggnad	200,000	—
<i>Folkundervisningen:</i>		
Understöd för sådana församlingar, som icke förmå till erforderligt belopp bekosta aflöning åt sina folk- skolelärare	20,000	
Understöd åt folkhögskolor, <i>förslagsanslag</i>	10,000	
	30,000	—
<i>Vetenskaps-akademien:</i>		
För anskaffande af originalmålningar af växter ur Sveriges Flora och utgifvande af teckningar utaf zoologiska före- mål	1,200	—
<i>Vitterhets- Historie- och Antiquitets-akademien:</i>		
Till undersökning och beskrifning af fäderneslandets forn- lemningar m. m.	5,000	
» arvoden åt vetenskapligt bildade biträden vid ordnandet och vården af statens under akade- miens inseende ställda samlingar samt till aflö- ning åt vaktbetjening	4,000	
» utgifvande af planche-verk öfver fornsaker i sta- tens historiska museum m. m.	2,000	
	11,000	—
<i>Musikaliska akademien:</i>		
Till uppförande af en ny byggnad för akademien och dess läroverk	100,000	
	342,200	—
Transport		

		Riksmünt.	
		R:dr.	ö.
	Transport	342,200	—
<i>För hospitalsvården:</i>			
Till	allmänna hospitalsfondens förstärkande	130,000	
»	understöd för den i Sköfde inrättade vårdanstalt för sinneslösa barn	2,500	
»	dito för en i Stockholm af föreningen för sinnesslöa barns vård inrättade dylik anstalt	2,000	
»	underhåll af det i Jerfsö socken i Helsingland inrättade sjukhem för spetälska	4,000	138,500
<i>Diverse anslag:</i>			
För	utarbetande af ett fullständigt sammandrag öfver ecklesiastiska egendommar med deras värden, <i>förslagsanslag</i>	3,000	
»	tillsyn och vård af lifrustkammarens samlingar	600	
Till	inlösen af 300 exemplar af Svenska Fornskriftsällskapets handlingar	1,050	
»	understöd för fortsatt utgifvande af arbetet »Svenska språkets lagar»	1,500	
»	e. o. Professoren C. G. Malinström för ett historiskt arbete	2,500	8,650
	Summa	489,350	—